

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Місцеве самоврядування в Україні LW2814BMSVU
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 – 1 семестр
Course of study / Назва спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	Публічне управління та адміністрування Перший (бакалаврський) рівень – 5 ECTS Обов'язкова Українська
Author / Укладач	Кузьмич Аліна Віталіївна, магістр публічного управління та адміністрування, Державний університет економіки і технологій, e-mail: kuzmich_av@duet.edu.ua , http://orcid.org/0000-0003-0848-5682 моб. +380972758148
Консультації	вт, 14.00-15.00

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Місцеве самоврядування» є: сформувати у студентів фундаментальні знання про місцеве самоврядування, як суспільне явище, як складову публічного управління, функцію, як систему з притаманною їй організаційною та функціональною структурою, як складний процес до якого залучаються жителі територіальних громад, оволодіти вмінням реалізувати завдання та функції професійної діяльності на основі базових принципів публічного управління та місцевого самоврядування.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Місцеве самоврядування як складова публічного управління. Теоретичні основи місцевого самоврядування.

Місцеве самоврядування як складовий елемент публічного управління. Поняття та ознаки місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування як форма народовладдя й публічної влади. Місцеве самоврядування як публічна влада територіального колективу на самостійне вирішення питань місцевого значення. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні. Принципи місцевого самоврядування. Автономність місцевого самоврядування по відношенню до державної влади. Європейська Хартія місцевого самоврядування та Всесвітня Декларація місцевого самоврядування. Правова природа міжнародних стандартів місцевого самоврядування. Вчення про природні права людини і громадянське суспільство як основа теорії місцевого самоврядування. Теорія природних прав вільної громади. Громадівська теорія місцевого самоврядування. Державницька теорія місцевого самоврядування. Головні напрями державницької теорії – політичний та юридичний. Теорія соціального обслуговування. Теорія дуалізму муніципального управління. Основні моделі місцевого самоврядування: англосаксонська та континентальна (французька). Змішана, іберійська, радянська моделі місцевого самоврядування.

Тема 2. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування.

Конституційне закріплення місцевого самоврядування в Україні. Система законодавчо-правових актів, що визначають функціонування місцевого самоврядування. Предмет місцевого самоврядування. Повноваження місцевого самоврядування. Власні і делеговані повноваження місцевого самоврядування. Функції місцевого самоврядування. Організаційно-правова, матеріальна і фінансова основи місцевого самоврядування.

Тема 3. Системні аспекти місцевого самоврядування.

Система місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування первинного і вторинного рівня. Система органів місцевого самоврядування територіальної громади. Система повноважень місцевого самоврядування. Система форм здійснення місцевого самоврядування. Форми безпосередньої та представницької демократії у здійсненні місцевого самоврядування.

Тема 4. Територіальна громада у системі місцевого самоврядування.

Територіальна громада як елемент системи місцевого самоврядування. Поняття територіальної громади. Види територіальних громад. Функції і повноваження територіальних громад. Перспективні напрями формування сучасних територіальних громад. Добровільне об'єднання територіальних громад. Створення об'єднаних територіальних громад. Принципи добровільного об'єднання територіальних громад. Основні умови добровільного об'єднання територіальних громад. Порядок добровільного об'єднання територіальних громад. Порядок добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад. Державна підтримка добровільного об'єднання територіальних громад та добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад. Спроможна територіальна громада. "Розумне зростання" в об'єднаних територіальних громадах. Механізми підвищення спроможності територіальних громад на засадах їх

об'єднання та налагодження співробітництва між ними. Засади й механізми ефективного функціонування системи місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад.

Тема 5. Представницькі органи у системі місцевого самоврядування: порядок формування та компетенція.

Поняття представницького органу місцевого самоврядування. Система місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування. Правовий статус представницьких органів місцевого самоврядування в Україні. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування. Види місцевих виборів, порядок і строки їх проведення. Загальне виборче право. Рівне виборче право. Пряме виборче право. Суб'єкти виборчого процесу. Публічність і відкритість виборчого процесу. Висування кандидатів у депутати. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення підготовки та проведення виборів. Голосування та встановлення результатів місцевих виборів. Заміщення депутатів, позачергові, повторні, проміжні та перші вибори. Склад ради. Правомочний склад ради. Функції і компетенція представницьких органів місцевого самоврядування. Повноваження сільських, селищних, міських рад. Повноваження районних і обласних рад. Дострокове припинення повноважень ради.

Тема 6. Організація діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.

Поняття форм і методів представницьких органів місцевого самоврядування. Сесія як організаційна форма діяльності представницьких органів місцевого самоврядування. Юридична сила рішення, прийнятого радою. Форми і методи роботи постійних комісій рад. Організація роботи тимчасових контрольних комісій рад. Форми і методи роботи депутатів рад. Президія (колегія) районної, обласної ради. Виконавчий апарат районної, обласної ради.

Тема 7. Організація роботи депутатів місцевих рад.

Депутати місцевих рад. Правова основа діяльності депутатів місцевих рад. Права і обов'язки депутатів в раді. Права і обов'язки депутатів з виборцями. Депутатські запити. Депутатські звернення. Депутатські запитання. Гарантії діяльності депутатів. Відповідальність депутатів місцевих рад. Відкликання депутатів місцевих рад. Депутатські накази. Об'єднання депутатів місцевих рад.

Тема 8. Правовий статус сільських, селищних, міських голів та голів районної, обласної, районної у місті ради.

Висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, старости. Порядок обрання на посаду сільського, селищного, міського голови, старости. Повноваження сільського, селищного, міського голови. Висування кандидатів на посаду голови районної, обласної, районної у місті ради. Повноваження голови районної, обласної, районної у місті ради. Заступник голови районної, районної у місті ради та перший заступник, заступник голови обласної ради. Дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови.

Тема 9. Формування і функціонування виконавчих органів місцевого самоврядування

Виконавчі органи місцевого самоврядування в Україні. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті ради – порядок формування і структура. Відділи, управління та інші виконавчі органи сільської, селищної, міської, районної у місті ради. Повноваження виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради. Старости у структурі виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради. Повноваження старости. Акти органів та посадових осіб місцевого

Тема 10. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Статут територіальної громади, його зміст й функціональне призначення. Порядок розробки і прийняття статуту територіальної громади. Зміст статуту територіальної громади. Регламенти місцевих рад. Рішення рад. Розпорядження сільських, селищних, міських голів. Рішення виконавчих комітетів місцевих рад. Накази керівників управлінь і відділів сільських, селищних, міських рад тощо. Порядок підготовки, прийняття та реалізації актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Тема 11. Служба в органах місцевого самоврядування

Поняття і принципи служби в органах місцевого самоврядування. Порядок проходження служби в органах місцевого самоврядування. Правовий статус муніципальних службовців, їх права та обов'язки. Атестація муніципальних службовців. Припинення служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 12. Засади формування і використання матеріальної бази місцевого самоврядування.

Право комунальної власності у забезпеченні матеріальної основи місцевого самоврядування. Об'єкти комунальної власності територіальної громади. Права органів місцевого самоврядування щодо здійснення права власності та у сфері управління об'єктами комунальної власності. Господарська діяльність органів місцевого самоврядування. Спільна власність територіальних громад.

Тема 13. Фінансова основа місцевого самоврядування.

Місцеві бюджети у формуванні економічного базису місцевого самоврядування. Участь держави у формуванні доходів місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів. Використання вільного залишку коштів місцевих бюджетів. Збалансування місцевих бюджетів. Фінансове забезпечення витрат, пов'язаних із здійсненням органами місцевого самоврядування повноважень органів виконавчої влади та виконанням рішень органів державної влади. Порядок розробки, розгляду та затвердження місцевих бюджетів. Контроль за виконанням місцевого бюджету. Утворення цільових фондів. Місцеві податки і збори. Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах. Міжбюджетні трансферти. Фінансово-кредитні ресурси місцевого самоврядування

Тема 14. Відносини органів місцевого самоврядування у системі управління.

Взаємодія органів місцевого самоврядування базового рівня з органами місцевого самоврядування регіонального рівня. Форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з органами виконавчої влади. Взаємодія органів місцевого самоврядування з підприємницькими структурами, які функціонують в адміністративно-територіальних утвореннях. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Правові основи взаємодії органів публічної влади з громадськими об'єднаннями. Форми взаємовідносин органів публічної влади з політичними партіями. Форми взаємовідносин органів публічної влади з судовими органами. Форми взаємовідносин органів публічної влади з органами юстиції. Форми взаємовідносин органів публічної влади з правоохоронними органами.

Тема 15. Співробітництво територіальних громад.

Співробітництво територіальних громад як спосіб підвищення їх конкурентоспроможності. Принципи співробітництва. Суб'єкти та сфери співробітництва. Форми співробітництва. Організація співробітництва. Форми співробітництва територіальних громад. Державне стимулювання, фінансування та моніторинг співробітництва територіальних громад.

Тема 16. Гарантії місцевого самоврядування. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Гарантії місцевого самоврядування, його органів та посадових осіб. Класифікація гарантій місцевого самоврядування: об'єктні, політичні, економічні, соціальні, ідеологічні, нормативно-правові, міжнародно-правові гарантії. Підзвітність і підконтрольність місцевих державних адміністрацій районним, обласним радам. Обов'язковість актів і законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальними громадами. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед державою. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед юридичними і фізичними особами.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність вчитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в сфері, відмінної від професійної.

ЗК4. Здатність критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід.

ЗК5. Здатність адаптуватися до нових ситуацій.

ЗК6. Здатність організовувати свою діяльність, працювати автономно та у команді.

ЗК7. Здатність вирішувати проблеми в професійній діяльності.

ЗК8. Здатність працювати з інформацією: знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел.

ЗК11. Здатність здійснювати комунікацію, виходячи із цілей спілкування та конкретної ситуації.

Спеціальні (фахові)
компетентності (ФК)

Програмні результати навчання
(ПРН)

ЗК12. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
СК1. Здатність організовувати працю в первинних робочих групах з метою досягнення цілей публічної організації.
СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки публічних службовців.
СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні досягнення теорії публічного управління та адміністрування.
СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в діяльність публічної організації.
СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.
ПР1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
ПР4. Знати структуру та особливості функціонування публічної сфери.
ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
ПР7. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.
ПР10. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.
ПР12. Уміти налагодити ефективну комунікацію між суспільством та органами державної влади і місцевого самоврядування.
ПР15. Уміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов.
ПР16. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.
ПР17. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема, план/короткі тези	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
Тиждень 1	<p><i>Тема 1. Місцеве самоврядування як складова публічного управління. Теоретичні основи місцевого самоврядування.</i></p> <p>1.1. Місцеве самоврядування як складовий елемент публічного управління. Поняття та ознаки місцевого самоврядування.</p> <p>1.2. Місцеве самоврядування як форма народовладдя й публічної влади.</p> <p>1.3. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні.</p> <p>1.4. Принципи місцевого самоврядування.</p> <p>1.5. Автономність місцевого самоврядування по відношенню до державної влади.</p> <p>1.6. Європейська Хартія місцевого самоврядування та Всесвітня Декларація місцевого</p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p> <p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>Збірка практик-переможців Конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування 2017 року»: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/final-Zbirka_Kraschy-praktuku_2017_210x280.pdf</p> <p>Навчальний посібник від Ради Європи «Місцеве самоврядування в умовах децентралізації»: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Місцеве-самоврядування-в-умовах-децентралізації.pdf</p>

	самоврядування. 1.7. Теорія природних прав вільної громади. 1.8. Громадівська теорія місцевого самоврядування. 1.9. Державницька теорія місцевого самоврядування. 1.10. Теорія дуалізму муніципального управління. 1.11. Основні моделі місцевого самоврядування: англосаксонська та континентальна (французька). 1.12. Змішана, іберійська, радянська моделі місцевого самоврядування.		
Тиждень 2	<i>Тема 2. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування.</i> 2.1. Конституційне закріплення місцевого самоврядування в Україні. 2.2. Система законодавчо-правових актів, що визначають функціонування місцевого самоврядування в Україні. 2.3. Повноваження місцевого самоврядування. Власні і делеговані повноваження місцевого самоврядування. 2.4. Функції місцевого самоврядування.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Навчальний модуль «Місцеве самоврядування та децентралізація. Законодавство»: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/4_Misceve-samovryaduvannya-ta-decentralizacija_NAVCHALNIY-MODULЬ.pdf
Тиждень 3	<i>Тема 3. Системні аспекти місцевого самоврядування.</i> 3.1. Система місцевого самоврядування. 3.2. Органи місцевого самоврядування первинного і вторинного рівня. 3.3. Система органів місцевого самоврядування територіальної громади. 3.4. Система повноважень місцевого самоврядування. 3.5. Система форм здійснення місцевого самоврядування. 3.6. Форми безпосередньої та представницької демократії у здійсненні місцевого самоврядування	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Он-лайн курс на платформі Prometheus «Децентралізація в Україні – теорія та практика»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/about
Тиждень 4	<i>Тема 4. Територіальна громада у системі місцевого самоврядування.</i> 4.1. Територіальна громада як елемент системи місцевого самоврядування. 4.2. Поняття територіальної громади. 4.3. Види територіальних громад. 4.4. Функції і повноваження територіальних громад. 4.5. Перспективні напрями формування сучасних територіальних громад.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Он-лайн курс на платформі Prometheus «Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+INST101+2017_T4/about

	<p>4.6. Добровільне об'єднання територіальних громад.</p> <p>4.7. Принципи добровільного об'єднання територіальних громад.</p> <p>4.8. Суб'єкти добровільного об'єднання територіальних громад.</p> <p>4.9. Основні умови та порядок добровільного об'єднання територіальних громад.</p> <p>4.10. Порядок добровільного об'єднання територіальних громад.</p> <p>4.11. Державна підтримка добровільного об'єднання територіальних громад та добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад.</p> <p>4.12. Спроможна територіальна громада.</p> <p>4.13. Механізми підвищення спроможності територіальних громад на засадах їх об'єднання та налагодження співробітництва між ними.</p> <p>4.14. Засади й механізми ефективного функціонування системи місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад.</p>		
Тиждень 5	<p><i>Тема 5. Представницькі органи у системі місцевого самоврядування: порядок формування та компетенція.</i></p> <p>5.1. Поняття представницького органу місцевого самоврядування.</p> <p>5.2. Система місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>5.3. Правовий статус представницьких органів місцевого самоврядування в Україні.</p> <p>5.4. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>5.5. Функції і компетенція представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>5.6. Повноваження сільських, селищних, міських рад.</p> <p>5.7. Повноваження районних і обласних рад.</p> <p>5.8. Дострокове припинення повноважень ради.</p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p> <p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>Навчальний посібник від Ради Європи «Процедурні питання організації роботи органів місцевого самоврядування. Практичний посібник АМУ для громад»: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/649/modul_2.pdf</p>
Тиждень 6	<p><i>Тема 6. Організація діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.</i></p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p>	<p>Навчальний посібник від Ради Європи «Рівні права та можливості жінок і чоловіків у місцевому самоврядуванні»:</p>

	<p>6.1. Поняття форм і методів представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>6.2. Сесія як організаційна форма діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>6.3. Юридична сила рішення, прийнятого радою.</p> <p>6.4. Форми і методи роботи постійних комісій рад.</p> <p>6.5. Організація роботи тимчасових контрольних комісій рад.</p> <p>6.6. Форми і методи роботи депутатів рад.</p> <p>6.7. Президія (колегія) районної, обласної ради.</p> <p>6.8. Виконавчий апарат районної, обласної ради.</p>	<p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/686/GenderManual_forLSG_2020-2.pdf</p>
Тиждень 7	<p><i>Тема 7. Організація роботи депутатів місцевих рад.</i></p> <p>7.1. Правова основа діяльності депутатів місцевих рад.</p> <p>7.2. Права і обов'язки депутатів в раді.</p> <p>7.3. Права і обов'язки депутатів з виборцями.</p> <p>7.4. Депутатські запити, звернення, запитання.</p> <p>7.5. Гарантії діяльності депутатів.</p> <p>7.6. Відповідальність депутатів місцевих рад.</p> <p>7.7. Відкликання депутатів місцевих рад.</p> <p>7.8. Об'єднання депутатів місцевих рад.</p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p> <p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>Он-лайн курс на платформі Prometheus «Навчання для депутатів місцевих рад об'єднаних територіальних громад»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+ULC101+2019_T1/about</p> <p>Методичні рекомендації від Ради Європи щодо організації перших етапів діяльності сільських, селищних та міських рад, обраних на перших виборах 25 жовтня 2020 р., та їхніх виконавчих органів: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Metodychni_rekomendatsii_shchodo_organizatsii_pershykh_etapiv_diiialnosti_OMS.pdf</p>
Тиждень 8	<p><i>Тема 8. Правовий статус сільських, селищних, міських голів та голів районної, обласної, районної у місті ради.</i></p> <p>8.1. Порядок висування і обрання на посаду сільського, селищного, міського голови, старости.</p> <p>8.2. Повноваження сільського, селищного, міського голови.</p> <p>8.3. Висування кандидатів на посаду голови районної, обласної, районної у місті ради.</p> <p>8.4. Повноваження голови районної, обласної, районної у місті ради</p> <p>8.5. Дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови.</p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p> <p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>Закон України «Про місцеве самоврядування»: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text</p>
Тиждень 9	<p><i>Тема 9. Формування і функціонування виконавчих органів місцевого самоврядування.</i></p> <p>9.1. Виконавчі органи місцевого самоврядування в Україні.</p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p>	<p>Навчальний посібник від Ради Європи «Організація роботи виконавчих органів місцевого самоврядування. Примірні положення структурних підрозділів. Практичний посібник АМУ для громад»: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/</p>

	<p>9.2. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті ради: порядок формування і структура.</p> <p>9.3. Відділи, управління та інші виконавчі органи сільської, селищної, міської, районної у місті ради.</p> <p>9.4. Повноваження виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради.</p> <p>9.5. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті ради.</p> <p>9.6. Старости у структурі виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради.</p> <p>9.7. Повноваження старости.</p>	Практичне заняття, (2 год), F2F	648/modul_3_0.pdf
Тиждень 10	<p><i>Тема 10. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування.</i></p> <p>10.1. Статут територіальної громади, його функціональне призначення.</p> <p>10.2. Порядок розробки і прийняття статуту територіальної громади.</p> <p>10.3. Зміст статуту територіальної громади.</p> <p>10.4. Регламенти місцевих рад.</p> <p>10.5. Рішення рад.</p> <p>10.6. Розпорядження сільських, селищних, міських голів.</p> <p>10.7. Рішення виконавчих комітетів місцевих рад.</p> <p>10.8. Накази керівників управлінь і відділів сільських, селищних, міських рад тощо.</p> <p>10.9. Порядок підготовки, прийняття та реалізації актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування.</p>	Лекція (2 год), F2F	Публічна інформація виконкому Криворізької міської ради: https://so.kr.gov.ua
		Практичне заняття, (2 год), F2F	
Тиждень 11	<p><i>Тема 11. Служба в органах місцевого самоврядування</i></p> <p>11.1. Поняття і принципи служби в органах місцевого самоврядування.</p> <p>11.2. Порядок проходження служби в органах місцевого самоврядування.</p> <p>11.3. Правовий статус муніципальних службовців, їх права та обов'язки.</p> <p>11.4. Атестація муніципальних службовців.</p> <p>11.5. Припинення служби в органах місцевого самоврядування.</p>	Лекція (2 год), F2F	Методичні рекомендації від Ради Європи щодо вирішення кадрових питань органів місцевого самоврядування сільських, селищних, міських рад після проведення перших виборів 25 жовтня 2020 р.: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/5_Metodychni_rekomentatsii_vyrishennia_kadrovkyh_pytan_organiv_mis_tseвого_samovriaduvannia.pdf
		Практичне заняття, (2 год), F2F	
Тиждень 12	<p><i>Тема 12. Засади формування і використання матеріальної бази місцевого самоврядування.</i></p>	Лекція (2 год), F2F	Посібник по розробці програми з підвищення ефективності управління активами в об'єднаних територіальних громадах:

	<p>12.1. Право комунальної власності у забезпеченні матеріальної основи місцевого самоврядування.</p> <p>12.2. Об'єкти комунальної власності територіальної громади.</p> <p>12.3. Права органів місцевого самоврядування щодо здійснення права власності у сфері управління об'єктами комунальної власності.</p> <p>12.4. Спільна власність територіальних громад: формування і використання.</p>	<p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/652/Програма_USAID_DOBRE.Посібник_по_розробці_Програми_з_підвищення_ефективності_управління_активами_в_громадах.pdf</p>
Тиждень 13	<p><i>Тема 13. Фінансова основа місцевого самоврядування.</i></p> <p>13.1. Місцеві бюджети у формуванні економічного базису місцевого самоврядування.</p> <p>13.2. Участь держави у формуванні доходів місцевих бюджетів.</p> <p>13.3. Доходи і видатки місцевих бюджетів.</p> <p>13.4. Збалансування місцевих бюджетів.</p> <p>13.5. Фінансове забезпечення витрат, пов'язаних із здійсненням органами місцевого самоврядування повноважень органів виконавчої влади та виконанням рішень органів державної влади.</p> <p>13.6. Утворення цільових фондів.</p> <p>13.7. Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах.</p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p> <p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>Он-лайн курс на платформі Prometheus «Складання прогнозу місцевого бюджету: теорія і практичні аспекти»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+BUDG101+2020_T3/about</p> <p>Он-лайн курс на платформі Prometheus «Гендерно орієнтоване бюджетування для розвитку громад»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+GOB101+2018_T3/about</p> <p>Он-лайн курс на платформі Prometheus «Ефективний бюджетний процес в органах місцевого самоврядування»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+BP_101+2017_T1/about</p>
Тиждень 14	<p><i>Тема 14. Відносини органів місцевого самоврядування у системі управління.</i></p> <p>14.1. Взаємодія органів місцевого самоврядування базового рівня з органами місцевого самоврядування регіонального рівня.</p> <p>14.2. Форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування.</p> <p>14.3. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з органами виконавчої влади.</p> <p>14.4. Взаємодія органів місцевого самоврядування з підприємницькими структурами, які функціонують в адміністративно-територіальних утвореннях.</p> <p>14.5. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян.</p> <p>14.6. Форми взаємовідносин органів публічної влади з політичними партіями.</p>	<p>Лекція (2 год), F2F</p> <p>Практичне заняття, (2 год), F2F</p>	<p>Он-лайн курс на платформі Prometheus «Ефективна взаємодія органів місцевого самоврядування з громадськістю»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+ILAP101+2020_T1/about</p> <p>Он-лайн курс на платформі Prometheus «Взаємодія органів державної влади з громадськістю»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+IAP101+2019_T3/about</p>

	14.7. Форми взаємовідносин органів публічної влади з судовими органами. 14.8. Форми взаємовідносин органів публічної влади з органами юстиції. 14.9. Форми взаємовідносин органів публічної влади з правоохоронними органами.		
Тиждень 15	<i>Тема 15. Співробітництво територіальних громад.</i> 15.1. Співробітництво територіальних громад як спосіб підвищення їх конкурентоспроможності. 15.2. Принципи співробітництва. 15.3. Суб'єкти та сфери співробітництва територіальних громад. 15.4. Форми співробітництва територіальних громад. 15.5. Державне стимулювання, фінансування та моніторинг співробітництва територіальних громад.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Навчальний посібник від Ради Європи «Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики»: http://www.slq-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/Posibnuk_TKS.pdf Навчальний посібник від Ради Європи «Співробітництво територіальних громад»: http://www.slq-coe.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/web_2018-03-05_2_BibliotekaMC-PRNPrav_book_145x200.pdf Навчальний посібник від Ради Європи «Посібник зі співробітництва територіальних громад у сфері адміністративних послуг»: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/579/MMS.pdf
Тиждень 16	<i>Тема 16. Гарантії місцевого самоврядування.</i> <i>Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.</i> 16.1. Гарантії місцевого самоврядування, його органів та посадових осіб. 16.2. Підзвітність і підконтрольність місцевих державних адміністрацій районним, обласним радам. 16.3. Обов'язковість актів і законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 16.4. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальними громадами. 16.5. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед державою. 16.6. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед юридичними і фізичними особами.	Лекція (2 год), F2F Практичне заняття, (2 год), F2F	Навчальний посібник від Ради Європи «Комунікація органів місцевого самоврядування»: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/608/Media_Guide.pdf

Вивчення дисципліни передбачає виконання двох поза аудиторних контрольних (модульних) робіт. Контрольна модульна робота №1 виконується за темами 1-8 у письмовій формі, Контрольна модульна робота №2 виконується за темами 9-16 у письмовій формі. Під час виконання здобувачі вищої освіти мають продемонструвати уміння та навички залучати набуті теоретичні знання у сфері публічного адміністрування. Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуальних завдань. Кожен здобувач вищої освіти індивідуально виконує завдання зазначені у практикумі дисципліни «Місцеве самоврядування в Україні». Детальний план проведення практичних занять, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи містяться в системі MOODLE.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Кравченко В. В., Бородин Є. І., Квітка С. А. Місцеве самоврядування в системі публічного управління : навч. посіб. у схемах. – Дніпро : ГРАНІ, 2018. - 148 с.
2. Міжнародні стандарти місцевого самоврядування : хрестоматія упоряд. Є. І. Бородин, С. А. Квітка, Т. М. Тарасенко. – Дніпро : ГРАНІ, 2019. – 148 с.
3. Загальні засади місцевого самоврядування в Україні : підручник / авт. – упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, О. С. Ігнатенко та ін. ; за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2010. – 400 с.
4. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирєв, В. О. Величко та ін. ; за ред. С. Г. Серьогіної. – 2-ге вид. переробл. та доповн. – Х. : Право, 2011. – 360 с.
5. Інституційний розвиток місцевого самоврядування в Україні в умовах державно- управлінських реформ / авт. кол. : І. В. Козюра, А. О. Краснейчук, О. В. Слобожан та ін. ; за заг. ред. Ю. П. Сурміна, І. В. Козюри. – К. : НАДУ, 2013. – 52 с.
6. Місцеве самоврядування : підручник / за заг. ред. В. М. Вакуленка, Ю. Ф. Дехтяренка, В.С. Куйбіди. – Київ : НАДУ, 2019. – 672 с.
7. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації : наук. доп. / [редкол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін.] ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2014. – 128 с.
8. Місцеве самоврядування в Україні : євроінтеграційний шлях : Колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. Р. М. Плюща. – К. : РІД НА МОВА, 2016. – 808 с.
9. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні: Колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. Р. М. Плюща. – К. : РІД НА МОВА, 2016. – 744 с.
10. Місцеве самоврядування в Україні: теорія і практика. Посібник для депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів / Б. А. Руснак. – Одеса, 2011. – 536 с.
11. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня спроможності територіальних громад. Міністерство розвитку громад та територій України : Київ, 2019. URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/attachment/document/478/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>
12. Хартія українських міст. URL : <http://govuadocs.com.ua/navigate/index-23640265.html>.
13. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні: стан, виклики, перспективи здійснення : наук. доп. / авт. кол. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди. – Київ : НАДУ, 2018. – 180 с.
14. Збірник «Досвід впровадження стандартів доброго врядування на місцевому рівні в Україні та інших європейських країнах» / В. С. Куйбіда, В. В. Толкованов. – Київ, ТОВ «Поліграфічний Центр «Крамар», 2010, 258 с.
15. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2015. – 628 с.
16. Практичний посібник з питань організації роботи органів місцевого самоврядування в об'єднаних територіальних громадах. – Київ, 2015. URL : <http://www.auc.org.ua/sites/default/files/books2web.pdf>.
17. Стратегія та принципи здійснення реформ територіальної організації публічної влади в країнах ЄС : наук. розробка / уклад. : Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, І. Д. Шумляєва та ін. – К. : НАДУ, 2013. – 52 с. URL : [tp://www.academy.gov.ua/%5CnMKD%5Clibrary_nadu%5Cnayk_rozrob%5Ce6346bd2-8b8b-444f-868f-63ca01e87040.pdf](http://www.academy.gov.ua/%5CnMKD%5Clibrary_nadu%5Cnayk_rozrob%5Ce6346bd2-8b8b-444f-868f-63ca01e87040.pdf).
18. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. — Львів: Кальварія, 2017. — 164 с

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. кол. Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]; Національна академія державного управління при Президентіві України. – К. : НАДУ. 2011.
2. Енциклопедичний словник з державного управління / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; за ред. : Ю. В. Ковбасюка [та ін.] ; уклад. : Ю. П. Сурмін [та ін.]. - К. : НАДУ, 2010. 820 с.
3. Місцеве самоврядування в Україні : конспект лекцій / уклад. Н. Т. Гончарук. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. – 28 с.
4. Врублевський О. С. Співробітництво територіальних громад (бібліотечка місцевого самоврядування) / Олександр Врублевський. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2014. – 56 с.
5. Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад. Підготовлено в рамках проекту «Ініціатива захисту прав та представлення інтересів місцевого самоврядування в Україні» (проект ДІАЛОГ). Асоціація міст України, USAID. URL : http://auc.org.ua/sites/default/files/posibnik_gromadi_0.pdf
6. Взаємодія органів державної влади і органів місцевого самоврядування : конспект лекцій / уклад. Є. І. Бородин. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2006. – 36 с.
7. Дробот І. О. Гарантування місцевого самоврядування в Україні: теоретико- методологічний аспект :

- монографія / І. О. Дробот. – Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 312 с.
8. Камінська Н. В. Місцеве самоврядування: теоретико-історичний і порівняльно-правовий аналіз : навч. посіб. / Н. В. Камінська ; Київ. ун-т туризму, економіки і права. – К. : КНТ, 2010. – 232 с.
 9. Козюра І. В. Місцеве самоврядування в Україні. Становлення та еволюція: навч. посіб. / І. В. Козюра, О. Ю. Лебединська. – Ужгород : Патент, 2003. – 224 с.
 10. Куйбіда В. С. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку місцевої демократії / монографія / В. С. Куйбіда, М. С. Куйбіда, О. О. Бабінова – Хмельницький : Вид-во ХУУП, 2008. – 467 с.
 11. Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування : монографія / В. С. Куйбіда. – К. : МАУП, – 2004. – 432 с.
 12. Порівняльний аналіз державного управління та місцевого самоврядування в країнах Євросоюзу та Україні : навч. посіб. : у 2 ч. / К. Ю. Богомаз, Є. І. Бородін, Г. Г. Кривчик, Л. Л. Прокопенко. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2011. – Ч. 2 : Місцеве самоврядування. – 60 с.
 13. Бородін Є. І. Розвиток системи місцевого самоврядування в Україні / Є. І. Бородін, Т. М. Тарасенко // Аспекти публічного управління. – 2015. – No 4 (18) квітень. – С. 55 – 61.
 14. Бородін Є. І. Управління соціально-гуманітарною сферою в процесі добровільного об'єднання територіальних громад: теоретичний та практичний аспекти / Є.І.Бородін, І.І. Хожило, Т. М. Тарасенко // Аспекти публічного управління. – 2015. – No 5 – 6 (19 – 20) травень – червень. – С. – 65 – 75.
 15. Бородін Є. І. Досвід нормативно-правового регулювання місцевого самоврядування в зарубіжних країнах / Є. І. Бородін // Аспекти публічного управління. – 2014. – No 11 – 12. – С. 31 – 38.
 16. Бородін Є. І. Регіональна програма розвитку місцевого самоврядування: досвід Дніпропетровської області / Є. І. Бородін // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол. : С. М. Серьогін (голов. ред.) [та ін.]. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. – Вип. 1 (12). – С. 222 – 231.
 17. Бородін Є.І. Визначення повноважень районної у місті ради як проблема місцевого самоврядування в Україні (на прикладі міста Дніпропетровська) / Є.І.Бородін // Аспекти публічного управління. – 2013. – No 1. – С. 92 – 98.
 18. Тарасенко Т. М. Проблема децентралізації в реформуванні місцевого самоврядування в Україні // Державне управління та місцеве самоврядування зб. наук. пр. / редкол. : С. М. Серьогін (голов. ред.) [та ін.]. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2014. – Вип. 2 (21). – С. 277 – 286.
 19. Тарасенко Т. М. Звітуння сільського, селищного, міського голови у контексті розвитку організаційно-правових основ місцевого самоврядування в Україні / Т. М. Тарасенко // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – No 3 (26). – С. 289 – 299.
 20. Тарасенко Т. М. Дискреційні повноваження: загрози та можливості для розвитку місцевого самоврядування в Україні / Т. М. Тарасенко // Аспекти публічного управління. – 2016. – No 6 – 7 (32 – 33) червень – липень. – С. – 77 – 84.
 21. Лазор О. Д. Місцеве самоврядування. Вітчизняний та зарубіжний досвід : навч. посіб. Вид. 2-ге, допов. і переробл. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор. – К. : Дакор, 2005. – 560 с.
 22. Лазор О. Д. Територіальна організація влади в Україні / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, А. О. Чемерис. – К. : Дакор, 2007. – 576 с.
 23. Місцеве самоврядування : в 7 кн. / за ред. А. Чемериса. – Л. : Ліга-прес, 2004. – Кн. 2 : Організація роботи міського голови. – 1104 с.
 24. Соскін О.І. ЄС та місцеве самоврядування: досвід вишеградських міст та українська перспектива : наук.-метод. посіб. / за ред. О. І. Соскін, А. М. Матвійчук, Матвійчук – К. : Ін-т суспіл. трансформації, 2008. – 56 с.
 25. Муніципальне право України : підруч. / В. Ф. Погорілко, М. О. Баймуратов, Ю. Ю. Бальний та ін. – за ред. Баймуратова М. О. – 2-ге вид. доп. – К. : Правова єдність, 2009. – 720 с.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЬ

Кузьмич А.В. Умови для сприяння участі самоврядних організацій в процесі розвитку територій. ХСVII Міжнародна інтернет-конференція «Вересневі наукові зібрання - 2022». 2022.

Кузьмич А.В. Роль партнерства самоврядних організацій та органів публічної влади в процесі регіонального розвитку. XIV International Scientific and Practical Conference "Innovations and Prospects of World Science". 2022. ISBN 978-1-4879-3794-2

Орлов В.В. Кузьмич А.В. Принципи залучення самоврядних організацій у процес розвитку територій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2022. DOI: 10.54929/2786-5746-2022-4-02-02

Кузьмич А.В. Методологічні засади дослідження процесу участі самоврядних організацій в розвитку територій. Актуальні проблеми науки, освіти і технологій: теорія і практика. 2022.

Orlov V.V., Poliakova V.Y., Shylova V.I., Kuzmych A.V., Leshchenko O.N. Communication of the Public Authorities and Self- Governmental Organizations: Challenges of the Digital Society. IV International Scientific Congress

"Society of Ambient Intelligence – 2021" (ISCSAI 2021). 2021.

Кузьмич А.В. Проблеми співпраці самоврядних організацій та органів публічної влади в процесі розвитку територій. Міжнародна науково-практична конференція "30 років незалежності України: досягнення, виклики, перспективи". 2021.

Кузьмич А.В. Участь самоврядних організацій в процесі розвитку технологічної освіти регіону. X Practical Conference "Fundamental and Applied Research in the Modern World". 2021.

Кузьмич А.В. Problems of the State Youth Realization Process Municipal Level Policies in Conditions Decentralization in Ukraine. Almanac of Science. 2019.

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Обов'язкового знання іноземних мов не потребує

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	32	8
Практичні (лабораторні)	32	8
Самостійна робота студента (СРС)	71	119
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15
Курсова робота	є	є
Години та форми проведення занять повинні співпадати із навчальним планом		

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	10	5
виконання контрольних (модульних) робіт	10	10
виконання і захист завдань самостійної роботи	25	25
науково-дослідницька робота	5	10
Підсумковий контроль	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69	Задовільно	D
60 – 65		E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проєктів/курсів проєкту);
- своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою лабораторні та практичні завдання;
- брати очну участь у контрольних заходах;
- будь-яке відтворення результатів чужої праці (виключаючи практичну роботу над командним

проектом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань умінь та навичок застосовуються такі методи навчання:

- вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види вправлення, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);
- метод проблемного викладу.
- частково-пошуковий або евристичний.
- дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів.

ZELIS - система призначена для тестування знань здобувачів вищої освіти в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Здобувачам вищої освіти пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua.

Coursera – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

Prometheus – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

EdEra – студія онлайн-освіти.

Дія. Цифрова Освіта – національна онлайн-платформа з цифрової освіти.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від здобувачів вищої освіти розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагиат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою здобувача вищої освіти. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, здобувачі вищої освіти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, здобувачі вищої освіти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри «Права і публічного управління та адміністрування» Державного університету економіки і технологій – протокол №3 від 05.10.2022 року

Укладач

А.В. Кузьмич

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

В.В. Орлов